

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Quid nomine notionis intelligant Theologi breviter explicatur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

rali notum sit, Deum (utpote actum purissimum) non posse esse in potentia ad aliquam entitatem aut perfectionem, & per consequens quidquid possibile est in Deo, in eo actu reperiri.

Colliges secundo, Nendum in effectibus naturalibus, sed nec etiam in supernaturalibus, cum Deo ut principio efficiente comparatis, posse evidenter cognosci Trinitatis mysterium. Ideo enim in effectibus naturalibus, Deus ut Trinus nequit evidenter cognosci, quia à Deo quatenus Trino non causantur efficienter, nec ab illo ut sic per se dependent: Sed eadem ratio valet pro effectibus super naturalibus, nam illi etiam non procedunt efficienter à Deo ut Trino, nec per se ab illo dependent: Ergo ex illis, quantumcumque comprehensis, non potest Deus ut Trinus evidenter cognosci, *Dixi in effectibus supernaturalibus, cum Deo ut principio efficiente comparatis*: quia quaedam sunt entia supernaturalia, quæ Deum ut est in se, tanquam objectum specificativum respiciunt, quæ proinde, si ad illum ut objectum comparentur, non possunt evidenter cognosci, nisi etiam evidenter cognoscatur Trinitatis mysterium. Unde docent nostri Thomista 3. p. quæst. 11. ex visione beatifica, evidenter cognita, Trinitatem personarum evidenter cognosci, ratione connexionis quam visio habet cum illa, non ut effectus cum causa efficiente, sed ut actus cum objecto.

38 Dices, Si visio beatifica à Deo ut Trino tanquam ab objecto dependeat, à Deo etiam ut Trino tanquam à causa efficiente procedet: Ergo in illa, ut in Dei effectû, poterit mysterium Trinitatis evidenter cognosci. Consequentia patet, Antecedens verò probatur. Nam, ut docent nostri Thomista in libris de anima, & in Tractatu de visione beatifica, objectum mediante specie quam imprimit, effectivè in cognitionem influit, juxta commune illud Augustini effatum, quo asserit ex objecto & potentia pari notitiam, sicut ex concursu maris & feminæ gignitur proles: Ergo si Deus, ut Unus & Trinus, sive divina essentia, ut tribus personis communicata, sit objectum visionis beatificæ, illa à Deo ut Trino, tanquam à causa efficiente pendebit.

39 Respondeo distinguendo Antecedens: Si visio beatifica pendet à Deo ut Trino, tanquam ab objecto motivo, à Deo etiam ut Trino tanquam à causa efficiente procedit, concedo Antecedens. Si dependeat ab illo, ut ab objecto purè terminativo, nego Antecedens. Ad cuius probationem similiter dicendum est, quòd objectum motivum influit effectivè in cognitionem, non verò objectum purè terminativum. Itaque licet essentia divina, ut actu tribus personis communicata, & ut continens relationes & attributa, terminet visionem beatificam, non tamen movet per se ad illam, nec gerit vices speciei, ut actu communicata tribus personis; sed tantum ratione perfectionis absolutæ, & prout virtualiter à linea relativa distinguitur: aliàs paternum intellectum moveret ad Filii generationem, ut actu communicata Filio; & consequenter Filius ut seipso ut à principio procederet: Item una persona ratione suæ substantiæ relativæ, posset habere aliquem concursum effectivum ad extra; quod tamen communiter negant Theologi: Tum quia relationes divinæ non sunt activæ, cum habeant rationem puri termini Tum etiam, quia aliàs opera Trinitatis ad extra, non essent indivisa, nec toti Trinitati communia, ut in Tractatu de attributis fusè declaravimus.

Disp. 2. art. 5. parag. 2.

ARTICVLVS II.

An & quod dentur notiones in divinis?

§ I.

Quid nomine notionis intelligant Theologi, breviter explicatur.

NOmine notionis intelligimus cum D. Thoma hic artic. 2. ad 2. propriam rationem cognoscendi personam divinam; sumendo illam rationem, non pro formali conceptu, quo illam personam specialiter cognoscimus, & discernimus ab alia; sed pro conceptu objectivo, seu illa qua nota speciali, sigillo, & veluti caractere, tenente se ex parte ipsius personæ, ratione cuius ipsam cognoscimus, & à quacumque alia discernimus. Ex qua definitione seu potius descriptione.

Colligitur primò cum Cajetano hic, quòd notio propriè loquendo significari debet in abstracto: est enim formale cognoscendi principium; formale autem principium cognoscendi, licet & formale principium essendi, congruentius in abstracto significatur, quod est modus formæ, quam in concreto; Ergo sicut personalitas, quia est formale principium essendi personaliter, propriè significatur in abstracto, ita & notio.

Nec obstat, Augustinum 1. de Trinit. cap. 6. pro notionibus Patris & Filii assignasse gentium, & ingenitum esse, quæ concreta sunt: ibi enim concretum pro abstracto usurpavit. Neque hoc inconveniens est, quando non disputatur cum Hæreticis, cum quibus verborum rigor, & omnimoda proprietates servanda est.

Colligitur secundo discrimen quod inter relationes, proprietates, & notiones versatur. Nam licet hæc tria in eadem formalitate absq; virtuali distinctione conveniant: primum tamen illi formalitati convenit per respectum ad correlativum, secundum per comparationem ad personam, cuius est proprietates; tertium comparative ad intellectum, cui est ratio manifestandi personam constitutam. Quæ doctrina est D. Thomæ in 1. dist. 26. quæst. 2. artic. 3. ex qua ibidem infert, prius intelligi in relatione rationem respectus ad terminum seu correlativum, deinde rationem proprietatis, ac tandem rationem notionis: eo quòd nihil possit esse ratio manifestandi aliud, nisi illi proprium; nec illi possit esse proprium, nisi ab aliis distinguatur; quod in Divinis sit per relationem.

Colligitur tertio, tria requiri ut aliquid dicatur notio in Divinis. Primum est, quòd significet aliquid pertinens ad originem: quia relationibus originis distinguuntur personæ. Secundum, quòd pertineat ad dignitatem, vel saltem illam denotet; quia persona nomen dignitatis est, ut docet Divus Thomas supra quæst. 29. artic. 3. ad 2. Tertium, quòd dicat aliquid speciale: quia quòd est commune tribus personis, non potest esse ratio discernendi unam personam ab alia. Itidem Doctor loco citato ex primo sententiarum. His præmissis, facillè poterit resolvi difficultas proposita. Unde fit.

manet in
othe